

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra. I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill. Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .		Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 49. szám.
--	--	--	---

Amiről nem beszélnek.

Debreczen, február 20.

A hathetes bankvita tanulsága gyanánt napnál világosabban áll a nemzet előtt, hogy a koalíció a hatalom birtokában, s a függetlenségi párt a hatalom birtoka előtt, nem voltak képesek az önálló bankot megcsinálni, vagy legalább a megvalósulás stádiuma elé vinni. Már pedig politikai doktrina az, hogy csakis azon ellenzéki álláspont bír jogosultsággal, mely a kormányjavaslatl szemben az ő álláspontját tudja megvalósítani. A függetlenségi pártnak két frakciója megadta már a bizonyítékát annak, hogy ők a saját programjukat a bankkérdésben keresztül vinni nem tudták, s a hatalom birtokában sem folytattak, s most sem folytatnának más politikát, mint a jelenlegi kormány.

Ezt dokumentálta a mostani bankvita és ennek dokumentálása mellett tisztán áll az is, hogy az ellenzék mostani küzdelme meddő munka, mely nem egyéb haszonnélküli időpazarlásnál. Olyan idő pazarlása ez, melyet az ország érdekében sokkal hasznosabban lehetne és kellene felhasználni.

Hisszük, hogy rövidesen bekövetkezik a békés parlamenti tanácskozásnak, az alkotó munkának az ideje. Az ellenzék ugyan éppen ma tette pocskká névszerinti szavazásokkal a képviselőház egész ülését, bár a független-

ségi pártok éppen most ülnek hadi tanácsot, hogy milyen fegyverekkel vonuljanak a bankjavaslat részletei körül megvívandó ütközetbe, bár az ötödik szakasz körül még szintén várható harcok, mégis az a jóslás talál a legnagyobb hitelre, hogy a bank-obstrukció halálán van. Szinte már hallani lehet a hörgését, hallani a hattyudalt, amelynek rikácsoló hangjaiba az obstrukció fenegyerekei belezokogják üzleti és műhazafiságuknak minden fájalmát.

A Lukács László bombája mégis mintha hatott volna és az a kis szellő, amely a napokban kerekedett, akkor, amikor port és törmeleket vert föl a multnak romhalmaza alól, egyuttal elfujta az urak piros harci kedvét is. Jól tette, hogy elfujta. Ettől a harci kedvtől, ettől a szabados, pajzán hangulattól még elvérezhet az ország, vagy ha ez a kifejezés jobban tetszik: a haza, amelynek sorsáért annyira aggnak az urak, amelynek jólétét annyira szívükbe zárták.

Reméljük, hogy nemsokára csend következik. De természetesen, hogy ezzel a probléma nincs elintézve. Nem várhatunk minden egyes alkalomkor hetekig és hónapokig, amíg az ellenzék egy-egy obstrukcióba belefárad. Más módról kell gondoskodni, olyan módról, amely a fölösleges virtuskodást nem úgy öli meg, hogy előbb hetekig és hónapokig hagyja tombolni, hanem úgy, hogy egyszersmindenkorra beléje fojtja a szuszt.

Erre két mód van. Az első: a választójognak reformja, amelyről azt hisszük, ma már nem kell bővebben beszélni. A másik: a parlamenti reform, precízebbül: a házszabályok reformja, a házszabályrevízió.

Azt hisszük, hogy ez a föltötte sürgős és felette szükséges reform soha még annyira aktuális nem volt, mint éppen most. Azt, ami hat esztendő előtt nem sikerült, ami akkor annyi zavarra és bonyodalomra, sőt végső eredményében alkotmányválságra vezetett, most, úgy hisszük, egészen simán lehetne végrehajtani, anélkül, hogy a reformkezdeményező országos zavarokért való felelősséget venne magára.

Ugy hisszük, hogy a hosszú lecke nem mult el minden haszon és minden tanulság nélkül az ország fölött és ma már egészen más vélemény alakult ki ebben a kérdésben, mint amilyen 1904-ben és 1905-ben volt. Azóta már a koalíció is kénytelen volt egy házszabályrevíziót csinálni, maga Justh Gyula segített annak megalkotásában, amit igen helyesen cselekedett és amit távolról sem szemrehányásképpen említünk.

Bizonyosra vesszük, hogy az ellenzék nem fogja megakadályozni ez a precedens abban, hogy ádáz harcot kezdjen a házszabályrevízió ellen. De az is bizonyos, hogy most nem fogják miatta lángba borítani az országot.

A régi debreceni kortesvilágból.

Az 1885. év utolsó felében Kis Lajos, városunk volt országgyűlési képviselője, rövid ideig tartó betegeskedés után elhalván, az 1886-ik év január havában megejtendő képviselő választásra, a függetlenségi párt Vályi Árpád szatmári, a kormánypárt pedig gróf Degenfeld Lajost léptette fel országgyűlési képviselő-jelöltül. A jelölt urak személyisége, szellemi és vagyoni sulya, értéke, a választáson — igen természetesen — nagy befolyással volt, úgy hogy a két párt a legnagyobb ambícióval, lelkesedéssel, reménységgel telve, ment a választásba, ugyannyira, hogy ez a választás valóságos erőpróba volt a már 10—12 év óta egymással küzdő két országos pártnak.

Az előjelekből ítélve azon látszat jegecsedett ki, a hozzáértő fő- és kinkortések előtt, hogy a kormánypárt ha nem is nagy többséggel, de egynéhány szavazattal győztesen fog kikerülni a választásból. Ezt a feltevést erősen támogatta az a figyelemre méltó körülmény, hogy abban az időben gróf Degenfeld József volt Debreczen város főispánja, aki egyike volt az ország legjobb főispánjainak, sőt a közhangulat — távozásakor — igen sokszor adott kifejezést azon nézetének, hogy

ilyen főispánja nehezen lesz többé Debreczennek.

A választás előtti napokban a kormánypárt intézősége, nap-nap után tartott gyűléseket, szóval permanenciában volt, amikor igen természetesen az elhalt, elköltözött, kétes és nem kétes egyének szerbe-számba való vétele képezte a megbeszélés tárgyát.

Egy ilyen intézőségi gyűlés alkalmával tiint ki aztán az is, hogy bizonyos S. L. nevű egyén, ki a választási listában szavazóként szerepelt, dacára, hogy életben van, sehol sem található. S. L. uramnak teljesen nyoma veszett, úgy hogy az intézőség, akarva-nemakarva kénytelen volt a rendőrséghez fordulni, ahol aztán egyik rendőrtisztviselő pár nap kiderítette, hogy a szóban levő keresés alatt álló egyén időközben teljesen tönkrement s a helybeli reformáuts ispotály koldusai között tölti egyhangú, szomorú napjait. A rendőrség ezen jelentését a párt intézősége tudomásul vevén, S. L. uramat azon oknál fogva, mert az bizonyosan a függetlenségi párt jelöltjére fog szavazni — lévén azon időben az egyház erős ellenzéki természetű — a saját névjegyzékéből törölni határozta.

Azonban az említett rendőrtisztviselő oda nyilatkozott, hogy ő nem ismer lehetetlenséget, s dacára, hogy S. L. uramat az ispotályi

felügyelőség fegyelmi uton négy napi áristomra ítélte és hogy a választás napjáig elzárva lesz s így azzal élőlény nem beszélhet, fogadni mer dupla pénzbe, hogy S. L. polgártársat a kormánypárt jelöltje ellen lefogja szavaztatni.

Ezen rövid, mondhatni meggondolatlan nyilatkozat a párt intéző bizottságában nagy konsternációt keltett, úgy hogy érdekesnél érdekesebb fogadások történtek, sőt volt olyan egyén is, ki a párt győzelmét ezen egy szavazattól tette függővé.

Szóval az érdeklődés a párt tagjaiban nőt, a lelkesedés napról-napra növekedett, a melyet az a furfangos rendőrtisztviselő ilyen mellék uton is, kellő ügyességgel inscenizozott.

Ezen kis intermezzo után az illető rendőrtisztviselő, kitől ezen egész történetet, saját szájából hallottam elbeszélni, másnap jókor reggel, amikor még nem csak a város, de a puszták lakói is aludták a boldogok álmát, az ondódi pusztára ment ki, S. L. polgártárs hasonnevű fia feltalálása végett, kit a Kádor-, vagy Veréb-dűlőben, már erre nem emlékezem, szerencsésen meg is talált, s az atyja szavazási ügyében közöttük a megállapodás létre jött, amely a következőkben lett megbeszélve, ugyanis a választás reggelén a leggyorsabban adjon hirt a fiatal S. L. arról, —

Női kézi táskák,

Pénz-, szivar- és cigaretta tárczák, Solingeni acél áruk, zsebkések, ollók önborotváló készülékek, diszmuáruk (ajándék tárgyak) mindenféle gyermek játékok óriási választékban **olcsó Gosi Miklósnál** Piacz-utca 32. sz. szabott árak mellett kaphatók (volt Szedlák-ház)

Király kávéi mégis a legjobbak.

Kívánatra a vevő előtt pörköltve. DEBRECZEN, Degenfeld-lér 11.

Szavaznak, szavaznak.

Technikai obstrukció a Házban.

A sivár unalom nehezedett rá a lelkekre a képviselőház mai ülésén. Az ellenzék hihetetlen lelkiismeretlenséggel elővette a már-már elfeledett technikai obstrukció utálatos fegyvereit és folytonos névszerinti szavazásokkal pocsékolják azt az időt, amelyet az országra nézve oly sok üdvös törvénymegalkotására fordíthatna a képviselőház.

Kabos Ferenc alelnök negyed 11 órakor az ülést megnyitja. Jelenti, hogy Kovács Gyula sürgős interpellációt nyújtott be a fehérgyarmati vérengzés ügyében.

A Ház háromnegyed 3 órakor tér át az interpellációra.

Következett a bankjavaslat általános tárgyalása.

Elnök: Először Kelemen Béla határozati javaslata fölött kell döntenünk. Jelenti, hogy husznál több jelenlevő képviselő szavazást kért. (Nagy zaj.)

Fölkialítások jobbról: Valóban jelen vannak?

Elnök elrendeli a nevek felolvasását és konstatálja, hogy jelen vannak. Szavazás megkezdése előtt öt percre felfüggeszti az ülést.

A szünet után megkezdtek a névszerinti szavazást.

A szavazás eredménye: igennel szavazott 32, nemmel szavazott 131. A Ház Kelemen Béla határozati javaslataát elveti.

Elnök: Álljanak fel azok, akik elfogadják.

A többség nem fogadta el. Lovászy Márton javaslatának eldöntésénél 20 ellenzéki képviselő névszerinti szavazást kért. (Nagy zaj a jobboldalon. Ez nem járja!)

Elnök a házszabályok értelmében öt percre felfüggeszti az ülést.

A szünet után a szavazás eredménye: igennel 29, nemmel pedig 146 szavazott.

Somszich Tihamér gróf és Kovács Gyula határozati javaslataát a Ház elveti.

Polónyi Dezső határozati javaslataánál névszerinti szavazást kérnek. (Nagy zaj.)

A szünet után **Polónyi Géza** indítványára való névszerinti szavazást holnapra halasztották.

Ezután névszerinti szavazással elvetet-

hogy édes atyját az ispotályból — hol most el zárva van — hozzá vitték.

A többször említett fiatal ember a választás reggelén már hét órakor jelentette, hogy az édesatyját, két verestollas kortes, a Kádas-utcába, egy előkelő pártember — utca kapitány — lakására kísérték, és ott tartja őrizet alatt. E hír vétele után S. L. uram fia, azon további utasítást kapta, hogy menjen be azon házhoz, ahol az édes atyját őrzik, s ott mondja meg az atyját őrző embernek, hogy nagytiszteletű Kiss Albert ur azt üzeni, hogy az édes atyját további őrzés végett adják át a nemzeti asszonyra, maguk pedig siessenek fel a nagytiszteletű Kiss Albert lakására, miután más egyéb fontos dologgal akarja megbizni.

Amikor aztán a négy veres tollas kortes eltávozik, maga fiatal ember sugja oda az édes atyjának, hogy mondja a következőket: „Kezét csókolom, nemzeti asszony, tessék egy pár percre kibocsájtani, mert hát nagyon sürgős emberi baj jött reám.

Ezen kijelentés után egyre százat teszek, folytatta kitanítását az illető tisztviselő ur, — hogy a nemzeti asszony az édes atyját ugy ki fogja kergetni a tiszta szobájából, hogy még a lába sem éri a földet.

A mi csakugyan be is következett, azon pótlással, hogy a nemzeti asszony „takarodjék ki vén disznó” szavakkal illusztrálta haragját, miután a szép és tiszta szobáját még a fuvó szellőtől is féltette.

ték Polónyi Dezső, Sumegi Vilmos és Hegyi Árpád, egyszerű szavazással pedig Abraham Dezső, Herczeg Sándor, Eitner Zsigmond és Bakó József határozati javaslatait.

A további szavazások holnapra való elhalasztása után **Kovács Gyula** sürgős interpellációt terjesztett elő a belügyminiszterhez a fehérgyarmati választáson előfordult vérengzések tárgyában, melyet lapunk más helyén ismertetünk.

Görgey Artur apológiája

Kardos Samu dr. kutatásai.

A legutóbb oly súlyos betegségen átesett Görgey Arturról, a szabadságharc egyik vezéralakjáról még életében kiderül, hogy teljesen félreismerték azok, akik őt a nemzet nagyszerű küzdelmében nem a leg-hazafiasabb intenciótól áthatott férfiak akarták feltüntetni. Az ősz tábornok nagy horderejű szereplése körül folytatott vitában jelentős súlylyal esik a latba Kardos Samu dr. debreceni ügyvéd munkálkodása és történelmi felderítő kutatása.

Az Est című budapesti lapnak Kardos Samu dr., aki most „Görgey Artur élete és a magyar szabadságharc bukásának okai” című nagy művén dolgozik, értékes adatgyűjtéséből egy sereg kiadatlan okmányt bocsátott rendelkezésére. Ezek közt van a Görgeyné naplója is, amelynek ismertetésével kapcsolatban azt írja Adorján Andor, a kitűnő hírlapíró Kardos Samu dr.-ról, hogy az igazság felderítése főképp annak köszönhető, mert a neves debreceni kriminalista személyében a rettenetes rágalommal szemben akadt Görgeynek védője, historikusa, aki fokról-fokra kivívta az igazságot és az igazsággal Görgey rehabilitációját. Majd így folytatja az Est:

— Dr. Kardos Samunak hívják ezt a historikust, aki előkelő ügyvéd Debrecenben. Kardos, aki Wesselényi Miklósról írott két kötetes munkájával megszerezte magának a tudományos körök elismerését, évtizedek óta szenteli magát, minden pillanatját, sőt mi több: vagyonát és munkájának minden jövedelmét ennek a célnak: összeszedni a 48-49-iki eseményekre vonatkozó minden minden okmányt, kivált azokat, amelyek Görgeyre vonatkoznak s az irások rettentő bizonyító erejének akarja az ország tuda-

Amikor aztán az udvaron lesznek, folytatta beszédét az illető tisztviselő, a leggyorsabb tempóban menjenek ki az utcára, s a közeli Karcu-zugban felállítva levő zárt kocsiba üljenek fel, s a lehető leggyorsabban menjenek az Arany-Bika vendéglőbe.

Azonban mielőtt a Kádas-utca i lakásba menne, egy nagy veres tollat tüzzön fel a kalapja mellé, mert anélkül nemcsak hogy célt nem ér, de megeshetik, hogy még jól elverik.

Ezen kitanítás után ez említett fiatal embernek az egész utasítást, szóról-szóra el kellett mondani, azon célból, hogy vajjon megértette-e a dolgot, mert egy rossz és vigyázatlan szó az egész kortesfogást elronthatja, a mikor aztán az improvizált 48-as fiatalember a hallottakat, kifogás nélkül elmondta, eltávozott s alig egy jó félóra múlva édesatyjával a Bika vendéglőben volt, ahol is S. L. uram nyakába egy cifra szürt akasztván, kellő ellenőrzéssel a városházához szállított, hol aztán annak rendje és módja szerint a kormánypart jelöltje mellett pompásan leszavazott.

Hogy mily örömmel lett fogadva a beavattott közt ezen nem várt szavazat, azt leírni felesleges.

Ilyen és ehhez hasonló kortesfogások voltak azon időben... Na dehát, más idők, más emberek. Végül tartozom még annak a kijelentésével, hogy a kormánypart jelöltje nyerte el a második kerület díszes mandátumát.

tába belevinni az igazi Görgey Arturnak eléfántcsontból kifaragott és aranytalapzatra állított dicsőséges képét.

Kardos Samu azok közül való, akik mintha egy Jókai-regényből szakadtak volna ki. Fantasztikus, entuziaszta ember, az igazságnak törhetetlen keresője, akit nem tud elkészeríteni sem a félreismerés, sem az illetlen méltatlanság. Idealista, érzékeny léleknek minden kis remegésével. Előbb a nagy Wesselényi Miklóstra vonatkozó minden adatot szedte össze, Wesselényinek mintegy kétezer levelét, a naplófeljegyzéseit, okmányokat — kincseket; aztán pedig a Görgeyre vonatkozó adatokat szedte össze, többet és értékesebbet, mint eddig bárki. Az okmányokból, egykoru irásokból kincsházat hordott össze, felmérhetetlen értékű anyagot, amelyet most dolgoz fel tudományos kritikai alapon.

A Görgey család egyik ritka intimusa ő, akinek számára mindig nyitva a Görgeyek szive, valamint a toporci levéltár.

Városi színházi zenekar

Zilahy ajánlata a tanácshoz.

Zilahy Gyula, a debreceni színház igazgatója kérvényt nyújtott be Debrecen város tanácsához. Beadványában 25000 koronát ajánlott fel azon esetre, ha a városi tanács városi zenekart szervez és ezt a zenekart a színház igazgatójának rendelkezésére bocsájtja.

Kérvényét azzal indokolja Zilahy, hogy a jelenlegi zenekar zenészeinek számát el akarja emelni, mert nagyobb zenés darabok előadásánál ez a zenekar igen gyenge. Ez időszert huszonnégy a zenészek száma. — Nagyobb zenés játékok, operák színrehozásánál legalább egy harminchat-negyven tagu zenekar működése szükséges.

Tekintettel a megnövekedett számú zenekarra, a város természetesen anyagi terhet vesz nyakába. Az anyagi áldozattal szemben azonban méltó rekompenciója lesz a városi tanácsnak, mert saját városi zenekarat átalndóan szórakoztató célokra, térzenék rendezésénél, valamint templomokban zenés miséknél állandóan felhasználhatja. A szinigazgató ebből a zenekarból Nyiregyházára és Máramarosszigetre — a társulat nyári állomásaira — csupán tizennégy-husz zenészt vinne a szintársulattal, a többiek akkor is Debrecen város rendelkezésére állanak. Zilahy igazgató kérvényében hivatkozik arra is, hogy Nagyszében, Brassó, stb. városokban is hasonlóképpen szervezték a színházak zenekarát. Azt fejtegeti továbbá az igazgató, hogy mivel a városi zenekar tagjai Debrecen városának állandó lakói lesznek, így a zenei élet fellendülése is bizonyára remélhető.

A szinigazgatóknak általában sok bajuk van a színházi zenészekkel, különösen ezeknek országos szervezetével. Legutóbb a szinész-egyesület választmányában Szendrey Mihály aradi szinigazgató azt az indítványt terjesztette elő, hogy az igazgatók ne szerződtessenek színházi zenekarokat, hanem az illető városban működő katona-bandákat alkalmazzák a színházban. Azonban ez az indítvány sem segíthet a bajokon. Sok esetben ugyanis megtörtént, hogy a katonai hatóságok megvonták a zenekart bizonyos városokban, mert a szintársulat a közönségnek olyan darabot mutatott be, mely politikai okok miatt a katonai hatóságok izlésével ellenkezett.

Debrecenben azonban — legalább egyelőre — nem lehet szó arról, hogy a színház a katonazenekar segítségét vegye igénybe.

Zilahy kérvényével a városi tanács egyik legközelebbi ülésén fog érdemlegesen foglalkozni.

GLÜCK JÓZSEF

Ár- és lámpa kereskedése
Piac-sz. 6 a nagytemplom mellett.

Megérkezett nagy választékban asztali függő lámpák a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, ugyszintén Ebédő, Kávés, Teás, likőrös, vizes, boros, sörös készleteket a golcsóbb szolid, szabott ár mellett. — Képzés és áruválasztás a legolcsóbban!

Hauer Bertalan temetése

Impozáns részvét.

Rengeteg nagy tömeg zárta el vasárnap kora délután a „Royal“ szálloda körül a Piac- és Hunyadi-utca közlekedését. A debreczeni társadalom minden rétege sűrű sorokban vonult fel megadni a végtisztességet Hauer Bertalannak s mindenki az igaz részvét könnyeivel szemében tett élő tanúságot ama közszereplőről, amely őt körülvette s amelylyel az egyéni kiválóságait elismerte.

A vendéglősök országos szövetsége, — nyugdíjgyesülete és a Munkaadó Szövetség Bokros Károly, Kommer Ferenc és dr. Nagy Sándor által képviseltették magukat.

Ott láttuk az iparkamara elnökét, Szent-Királyi Tivadart, alenökét, Falk Lajost, Dávidházy Kálmán ipartestületi elnököt s a kamara és ipartestület nagyszámu tagjait. A vendéglős ipartársulat Ottó Sándor alelnök vezetésével csaknem teljes számban jelen volt, hiszen szeretett elnökét temette. Ugyisint a pincérszakiskola egész tanári kara, mely egyik alapítóját gyászolja az elhunytban. De nemcsak a jelenvolt minden rangbeli közönség nagy tömege jelezte, hogy itt egy jó, mindenki szeretetében élt polgárt temetnek, hanem az ország minden részéből érkezett részvét-távirat, amelyek száma több százra rug, mutatta azt, hogy nemcsak Debreczennek, de az egész országnak volt gyász az ő elhunytja.

Pontban két óraker kezdette meg Krausz Vilmos főrabbi a szertartást s a halotti ének után megható és magas szárnyalású beszédben méltatta Hauer Bertalan érdemeit, kiváló szorgalmát, jótékony szívét és fényes pályafutását. Meghatottsággal állapította meg, hogy a társadalom rang, vagyon és vallási különbség nélkül megjelent gyászoló nagy gyülekezete dicséri minden szónál szebben Hauer Bertalan erényeit és nagy érdemeit.

Ezután sűrű sorokban indult meg a gyászmenet s a Hunyadi-utcától a vasuti állomásig sűrűen felsorakozott kocsis sor.

A temetőben a sirnál Rédei Rezső dr., ipartársulati titkár, az ipartársulat nevében a következő szavakkal búcsuzott a halottól:

— Mikor egy barátunk sorainkból örökre távozik, az mindig fájdalommal tölti el azokat, akik tényleg vagy gondolatban utolsó útjára kísérik. Kétszeres a fájdalom akkor, ha az a barátunk idő előtt dőlt ki sorainkból, de még sokszorosan nagyobb a fájdalomunk akkor, ha végezetében tragikum van. Ha végezeténél véges emberi eszünkkel megdöbbenéssel érezzük úgy, hogy ez nem jól történt, ennek nem így kellett volna történnie. Ilyen tragikum az, ha pl. a hazáját szerető hős a csatamezőn egy ólomgolyó véletlen járásától terül el holtan, s a haza elveszti azt a sok és nagy szolgálatot, amelyet ez a hős még tehetett volna. Én ilyen hősnak látom Hauer Bertalant. Az ő iparának csatamezőin, munkája közben és annak következtében érte őt a korai halál s mi, akik most itt szomorú szívvel álljuk körül az őt elnyelendő föld száját, nemcsak a személyileg jó, odaadó, kedves barátot veszítettük el benne, hanem az ipari életnek, a közjónak egy erős, életeleven harcosát s vele együtt elvesztettük azokat az értékükben folyton növekvő szolgálatokat, melyeket tőlünk egész multja, egész élete folyása jogot adott.

Elmondta további Rédei, hogy, mint a legendás idők jó katonája — gyermekkorban már az ipari harcmezőn küzd, tíz éves korában már a pincéri pályán működik. Élénk színekben jelezte a fényes pályafutást, melyet szorgalmas és tevékeny munkálkodása révén ért el. Megemlékezett számos köztisztviségeiben szerzett érdemeiről, majd így folytatta:

— Feledhetetlen érdemei maradandó nevét biztosítják a pincér tanonciskola megalapítása körüli munkálkodásai, melynek sorsa elalvó élete lángjának utolsó óráiban is élénken érdekelte és kínzó fájdalmai között is foglalkoztatta. Szolgálatait elismerte mindenki. Be-

csülte benne mindenki a szépnek s jónak harcosát. Évente járt külföldön s a vendéglősök nemzetközi szövetségének magyarországi tanácsosa is volt. Kartársainak jó cimborája, minden jó embernek jó barátja volt. Akár merre ment az országban, mindenütt és mindenkinél csak „Szervusz Berci“ volt. Az ő nagy szíve meleg barátságába épp úgy befogadta a kóristát, mint a Nemzeti Színház tagját, a riportert, mint a képviselő főszereplőt, a kisembert, mint a nagy urat, kik mind-mind széles az országban, ahol csak megjelent, így köszöntötték: „Szervusz Berci.“ — És ő, munkás életének öntudatos fejevel nem a megalkodás hajlongásával fogadta a nagyur „Szervusz Berci“ köszöntését, minthogy nem is a leereszkedés bántó hangján viszonzta a kis ember „szervusz Berci“ szólítását, ő egyforma előzékenységgel osztotta szíve melegét kis és nagy urnak egyaránt.

Mondjuk hát neki megegyszer, könnyes szemmel és sajgó szívvel utoljára: „Szervusz Berci!“.

Azután Bokros Károly rövid szavakban — mert hisz nem a beszéd, hanem a tett embere volt az elhunyt — búcsuzik el tőle az ország kollégái nevében.

A sírásók munkájukhoz látnak s alig néhány perc s már a sírdomb fövénye várja a tavaszi fű zöldelését Hauer Bertalan földi maradványai fölött.

Az utolsó vig-est.

A mai estével lezajlottak a vig-esték. Hogy mennyire közszükségletet képeznek, azt eléggé bizonyítja az a lekes pártfogás, a melyben a közönség részesítette ezeket az estéket. Mindegyik zsufolt ház előtt folyt le. A mai, utolsó vig-est méltó koronája volt az egész sorozatnak: magas nivóju, igazi művészi programm volt, mely a legkényesebb igényeket is kielégíthette.

Igazi művészi dolog volt mindjárt az első szám, Mozart Serenade c. darabja, melyet a Zenede növendékei adtak elő Fűredi József zenetanár vezetésével. Gyönyörű volt maga a darab is, de még szebbé tette azt a precíz, egybevágó előadás, melyet élvezni szerencsénk volt. A Zenede növendékei igazán szép és nagy dolgot produkáltak. Ebben természetesen a főérdem a buzgó és lelkes tanári kart illeti meg, különösen pedig Fűredi Józsefet úgy a betanítás nehéz munkájáért, a mint a szakszerű vezetésért. A remek előadás nagy hatást gyakorolt a hallgatóságra.

Ismétlten alkalmunk volt gyönyörködni Batizfalvy Elzának, a miskolci színház szubrett-primadonájának temperamentumos és magával ragadó előadó művészetében. Két ízben is szerepelt. Először Ilona belépőjét a Cigányszerelemből és a Csömp nótát énekelte el. Falrengető taps hangzott el éneke után, mely mindaddig nem szűnt meg, míg a művésznő ráadásul a Kitalálás c. kedves verset el nem szavalta. Szavallata épen oly nagy hatást ért el, mint éneke. A zongorán Alber Lujza urhölgy kísérte a tőle megszokott finom, művészi módon. — Másodszor az Édes kis szerelmem . . . Volt, nincs . . . és Zülleni, zülleni . . . kezdetű dalokat énekelte el Kiss Béla zenekarának precíz, az énekhez simuló kísérete mellett. Énekét ekkor is hosszan tartó tapsvihar kísérte.

Nagyon kedves és bájos volt Pávay Boriska szereplése is. Először a Rip-rip leveláriáját, a Tudom nem ir kezdetű darabot énekelte el szép, csengő, iskolázott hangján. Másodszor pedig egy vig magánjelenetben ragyogtatta tehetségét. Kétségtelen bizonyítékát adta annak, hogy úgy az ének-művészet, mint a magánelőadás terén egyként elsőrangú tehetség. A hallgatóság mindkét szereplését nagy tetszéssel fogadta és lelkesen megtapsolta.

Szántó Magda urleány Mard Faust ábrándját játszotta el hegedűn. A nehéz dara-

bot könnyeden, fejlett technikával, teljes biztossággal és mély érzéssel adta elő. Művészi játéka után szünni nem akaró taps hangzott fel.

Kiváló művészi értékű volt Szőnyey Ilona zenedei tanárnő föllépése. Sztojanovits Csengettyü-dalát és Lepke romancát énekelte el magas művészettel, szívhez szólóan. A legfinomabb nuanceokat is kitűnően juttatta érvényre. Vége-hossza nem volt utána a tapsnak, mire a kiváló művésznő még a bőregér Csárdását is elénekelte hasonló tökéletességgel és hatással. Zongorán Poós Margit kísérte igen ügyesen.

Az estét a Zenede növendékei fejezték be Stradella Templom áriájával Kurián Margit és Piribauer Ferenc közreműködésével. A tökéletes összjáték nagy és mély hatást ért el.

Színház és művészet.

A színház műsora:

Kedd: Sárga lilom, vidéki történet. (A bérlet.)

Szerda: Sárga lilom, vidéki történet. (B bérlet.)

Csütörtök: Az édes teher, énekes bohózat, Szilassi Etel felléptével. (C bérlet.)

Péntek: Luxemburg grófia, operett. Szilassi Etelka felléptével. (A bérlet.)

Szombat: Szókimondó asszonyság, színmű. (B bérlet.)

Vasárnap: Délután Kormánybiztos, énekes bohózat. Este Szókimondó asszonyság, színmű. (Kisbérlet.)

A SÁRGA LILIOM.

Biró Lajos drámájának bemutató előadása.

Biró Lajos legújabb drámáját, amit szerényen vidéki történetnek nevez, egy régi regényéből írta. A regény színes képe volt a vidéki kis város társadalmi félszégeinek. — Merész vonásokkal, szinte karikatúraszerűen állította az olvasó szeméi elé a kis város politikai és társadalmi életének önző irányítóit. Rámutatott a regényíró arra a szomorú tényre, hogy a vidéki kis városokba letelepített katonaság mennyire felkorbácsolja a nyárspolgári élet szintelen „hőseinek“ nyugalmát és nagy elhatározások, elkeseredett küzdelmes harcok küszöbén leteszik a fegyvert, mert hiúságos egyéni érdekeik kielégítést nyernek . . . A szolgák országa.

— Nálunk Magyarországon nincsenek már tragikus hősök, csak szolgák — mondja a szerző.

Biró Lajos drámája igazi társadalmi dráma. A szürke nyárspolgári vidéki társadalom és a tartalom nélküli értéktelen katonai léhaskodások sok satírával megírt színes karikatúrája.

Anagyherceg és tisztársai rettenetesen unatkoznak Marosváron (!) és a garázdálkodó urak elől menekülnek a békés polgárok. — Tehetetlenül türik a brutális viselkedésüket és csak a távollétükben készülnek valami társadalmi akcióra a nagyherceg és társai ellen. Mulató tanyájukon összehozza a véletlen a tiszteket Peredy orvossal és hugával — a zárdából elkerült bájos Judittal.

A nagyhercegnek megtetszik a fiatal lány. Mindenáron birni akarja őt. A nép tüntetésre készül ellene, s a mozgalom élére Peredy orvos áll. A nagyherceg sehogysem tud Judit közelébe férni és így cimborái cselhez fordulnak. Beteghez vitetik a doktort, az állítólagos beteg 3—4 órányira van a várostól. A házból mindenkit eltávolítanak és a herceg a kedvező alkalmat felhasználva, éjnek idején a Peredy-házba lopózik. Judit elkeseredetten védekezik kis lányos ártatlansággal a durva férfiatlan támadással szemben. Magára hagyja a szereleméhes, elkényeztetett fiatal herceget. A herceg elsötétíti a szobát és Judit után indul, amikor megérkezik a doktor — aki mindenről értesült. A gallériájánál fogva hurcolja ki a herceget Judit szobájából, a herceg kardjával megsebesíti, amire Peredy önvédelemből le-

Legjobb a Békési Róza „Csont“ szappana

lővi támadóját. Közeli lesből Thurzó főhadnagy a lakásba ront és a súlyosan sérült herceg vérző sebének bekötésére kényszeríti — az orvost. Peredy lelkeben az ember küzd az orvossal, de egyéni érzéseinek diadalmaskodik a hivatása. Ez a jelenet bravuros, művészi munka.

Az orvos megmenti a beteget — őt pedig letartóztatja a katonai hatóság . . .

A dráma befejező részében lefegyverzik Peredy doktort. Bebizonyítják neki, hogy polgártársaiért való önzetlen küzdése nevésségen hiábavaló. Egyenként szedik el mellőle a küzdő harcosokat apró kíváncsalmak megígért teljesítésével. Végül jön a kis Judit — mindenek az okozója — és lesütött szemmel bevallja, hogy szereti a nagyherceget. A nagyherceg atyai beleegyezéssel morganatikus házasságot köt és halála jeléül fényes álláshoz, képviselői mandátumhoz segíti a szegény Peredy doktort. Így lesznek a vitéz harcosokból megalkudó szolgák.

A cselekvény drámai felépítése igazán művészi munka. Ami a színpadon történik, az mind erős és biztos kezekkel megrajzolt karakterekből folyik. Emberi jellemek, emberi gyengeségekkel és a vidéki viszonyokat illetőleg übermännnschi akarások kishitű, nevésséges tehetetlenségeivel.

A debreczeni közönség tüntető melegséggel fogadta Biró Lajos kitűnő drámáját, amely szép előadásban és ügyes rendezésben került színre.

Peredy doktor szerepében Thury Elemér teljes művészetet nyújtott. A siker az ő nevéhez fűződik. Thurzó főhadnagy alakjába sok eredetiséget vitt Zilahy Gyula. Kardos eltalálta a nagyherceg karakterét, de a második felvonásban nagyon gyerekes színben tüntette fel a szereleméhes nagyherceget. Vajda Ilonka, a Judit személyesítője, az igazi színész-tehetség biztató jeleit adta. Nagyon szimpatikus volt kedves szerepében és sok gyakorlat után kétségtelenül leveti azon félszeregeket, melyek ma még bizonytalanná teszik játékát.

A többiek közül kitűntek Kemény, Deésy, Kelemen, Császár Kamilla, aki igen bájos színpadi jelenség és Nádor Zsiga.

A közönség sokat tapsolt és hívta a szereplőket.

Fodor Rezső.

— **A Szabad Iskola első hangversenye.** A Szabad-Iskola holnap, kedden tartja meg első hangversenyét az Arany-Bika szálló dísztermében. E hangverseny a zenei műformák bemutatására szolgál s a bevezető előadást Brück Gyula, a debreczeni zenede kiváló tanára tartja meg. Az egyes műformákat hangverseny keretében illusztrálják, s a szereplők jegyzéke a következő:

1. Bach: Allemand, Sarabande, Gavott a francia Suiteből. Graun: Gigue. Előadja zongorán Békési Anna urleány.

2. Moszkowszky: Polonaise. Előadja zongorán Tikos Etelka urleány.

3. Moszkowszky: Spanyol táncok. Előadja négy kézre zongorán: Killer Margit és Hegedüs Olga urleányok.

4. Bocherini: a) Largo. b) Menuett. Vonós öttös. Előadják Fűredi József zenedei tanár, Jakucs István, Spitz Lipót dr., Szenes Zsigmond dr. és Pálffy József.

5. Chopin: C-moll, G-dur és Des-dur Preludium. Zongorán előadja: Aufricht Vilmosné urnő.

6. Klasszikus magyar táncformák. Bihari, Csermák, Lavotta, Rózsavölgyi, Ruzicska műveiből összeállítva. Előadja Szilágyi Imre dr. Rácz Károly zenekarának kíséretével.

A hangverseny és előadás délután 5 órakor kezdődik. Belépti-díj nincs, minden felnőtt szívesen látott vendég. Az első sorokat hölgyek számára tartja fenn a rendezőség, mely kéri a megjelenő női közönséget, hogy egész egyszerűen öltözve szíveskedjenek megjelenni, dokumentálván ezzel is azt, hogy a Szabad iskola előadásait éppúgy, mint hangversenyit mindenki számára rendezzi.

Szilágyi Etelka fellépte. A debreceni színtársulat kedvelt szubrettje, aki egy hó-

napig tartó betegségéből már teljesen felépült, csütörtökön, 23-án kezdi meg újból működését Heltai Jenő kacagató bohózatában: Az édes teherben lép fel először, pénteken pedig Lehár világhírű operettjében, a Luxemburg grófjában másodsor. A jövő héten lesz a bemutatója Jarno szép zenéjű operettjének, a Muzsikusleánynak, a cimszerepben ugyancsak Szilágyi Etelkával.

Ysaye—Pugno hangverseny. A Zenekedvelők körének szerda esti hangversenye iránt lázas érdeklődés mutatkozik meg. A hangverseny messze kiemelkedő eseménye lesz az utóbbi évek zenei életének. A jegyek Hegedüs és Sándor könyvesboltjában, dacára a felemelt helyáraknak, legnagyobb részt már elővételben elkelték. A védkről is sok előjegyzés történt. Tegnap megérkezett Bécsből a hatalmas hangverseny-zonóra a Bösendorfer-gyár telepéről.

Szókimondó asszonyság. Naponként folynak a próbák Sardou világhírű színművéből, a Szókimondó asszonyság-ból. Az igazgatóság elsőrendű kiosztásban eleveníti föl Sardou remekét, mely 53 szereplőt foglalkoztat. A főbb szerepeket az érdekes repertízen T. Csige Böske, Uti Gizella, Jászai Olga, Császár Kamilla, Huzella Irén, Rónai Hermin, Vajda Ilonka, Thury, Kemény, Pataki, Ligeti, Deésy, Kardos, Torma, Nádor, Kelemen és Borbély játsszák.

Hanakó társulatának vendégszereplése. Zilahy Gyula ma közölte a városi tanácsal, hogy Hanakó, a nagy japán színművész társulatával e hó 27-én és 28-án vendégszereplésre jön. A két estére a tanács 25 százalékos áremelést engedélyezett. A vendégszereplést bérletszünetben tartják.

A Nőegylet színházi estéi. A debreceni Jótékony Nőegylet engedélyt kért a város tanácsától, hogy február hó 23-án és 24-én jótékony célú előadásokat rendezhessen a színházban. Az egyesület abban állapodott meg a színház igazgatójával, hogy az előadásokat március hó 16. és 17-én tartják meg. Zilahy ma bejelentette ezt a városi tanácsnak. A tanács tudomásul vette az igazgató jelentését.

A Zenede matinéje. A Debreceni Zenede vasárnapi matinéje a közönség nagy érdeklődése mellett folyt le. Ez alkalommal az alsó osztályú növendékei mutatták be készségüket. A kis tanítványok játéka arról győztek meg bennünket, hogy a Zenede tanárai igen elkiismeretes munkát végeztek. Alkalmunk volt hallani az egyes zeneszámoknak emlékezetből való játszását, ami igen fontos zenepedagógiai eszköz arra nézve, hogy a növendékeknek a zene iránti érdeklődése folyton ébren tartassék, zenei hajlama, érzéke, intelligenciája fejlesztessek. A zongorajátékban kitűntették magukat: Szász Márta, Márton Adél, Dienes Kata, Kövy Lóna, Forrai Margit, Kertész Rózsi, Csapó Juliska, Leitner Erzsike, Auszterlitz Teréz, Lenché Margit, Györfly Gizella, Pogány Irén, Beck Rella és Ilona, Leitner Margit, Losonczy Lajos. Hegedüsből: Dömsödy Margit, Eberl Nándor, Nagy Gyula. Gordonkából: Dömsödy Vilma.

Zenekari próba elhalasztása. A Zenekedvelők körének filharmonikus zenekari tagjait tisztelettel értesíti a vezetőség, hogy a szerdai Ysaye—Pugno hangverseny miatt a legközelebbi zenekari próba szerda helyett csütörtökön lesz, 8 órakor este a Zenede helyiségében.

MULATSÁG.

A homokkerti olvasó egyesület mulatsága. A debreceni homokkerti református olvasó egyesület március 4-én szombaton könyvtárának fejlesztésére a homokkerti ovoda helyiségében (Szabó Kálmán-utca 39. sz.) szépségversennyel egybekötött kedélyes táncmulatságot rendez. Belépti-díj: Előre váltott személyjegy 1 kor. 20. Előre váltott családjegy 3 személyre 2 kor. 80 fill., este a pénztárnál 3 kor. A mulatság kezdete este fél 8 órakor.

Véres képviselőválasztás.

Szuronyharc a programbeszéd közben.

A fehérgyarmat kerületben Luby Géza halála következtében gazdátlaná vált mandátumért két jelölt küzd egymással. Jármly Béla Kossuth-párti, aki már az általános választáson is szemben állott Lubyval és Szunyogh Mihály Justh-pártival.

Mint Szatmárról táviratozzák, tegnap délután Matolcs községben akarta megtartani programbeszédét Szunyogh Mihály. A választók összegyűlekeztek a község háza előtt mikor a jegyző kihirdette, hogy a gyűlést a szolgabíró betiltotta. A nép nagyon feldühödött emiatt és csak Turi Zsigmond református pap csillapító szavának köszönhető, hogy baj nem történt. A választók más helyre vonultak, ott aztán a képviselőjelölt elmondhatta programbeszédét s a legnagyobb rendben ment végbe minden.

Délután 2 órakor megérkezett a községbe Jármly Béla Kossuth-párti jelölt. Erre a gyűlésre megjöttek Békey Zsigmond fehérgyarmati, Szucsán Péter, Kállai Szabolcs, Vécsey László mátészalkai és Dienes szintén mátészalkai főszolgabírák, illetőleg szolgabírák nyolc csendőrrel. A programbeszéd alatt két választó összeszólalkozott és a szóváltásból dulakodás lett. Zászlónyéllal ütlegelték egymást. Nagy kavarodás támadt, a csendőrök is közbeléptek és hogy hogyan, egy lövés dördült el. Valószínűleg véletlenül sült el a csendőr puskája és a golyó id. Magyar Istvánt combján találta.

A durranástól a nép felbőszült s ellenségesen ment a csendőröknek. Madarassy Károly választó birokra kelt egy csendőrrel, aki szuronyát melléne szegezte. A bajonett átjárta Madarassy jobb karját s erre a sebesült balkezével elkapta a csendőr szuronyát. Szücs Lajos is súlyosan megsebesült, mikor apósának védelmére kelt. Az ő karját is átszurta egy csendőr. Ifj. Madarassy Lajos és István, továbbá Magyar Lajos karjukon és lábukon sebesültek meg csendőrszuronyoktól. A sebesülteket Aser Károly járási orvos kötözte be. Három sebesült állapota igen komoly.

Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy a vérengzés miatt Kovács Gyula képviselő, aki jelen volt az esetenél, ma délelőtt sürgős interpellációt jelentett be a képviselőházban. Arra kérte a belügyminisztert, hogy küldjön ki miniszteri biztost a közigazgatási tisztviselők visszaélésének megvizsgálására.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy a csendőrpáncsnokság vizsgálót indított az irányban, vajon a csendőrök jogosan használták-e fegyverüket, a közigazgatási hatóságok visszaélésének megvizsgálása céljából pedig már le is küldött Fehérgyarmatra egy miniszteri biztost.

Kovács Gyula és a Ház tudomásul vették a belügyminiszter választát.

IRODALOM.

A Nyugat Ignótus, Fenyő Miksa és Os-váth Ernő szerkesztésében megjelenő szép-irodalmi és kritikai folyóirat február 16-án megjelent 4. számának egy része a Nyugat által rendezett Csokonai-matiné kapcsán Csokonai emlékeztetének van szentelve. A Csokonai-részből kiemeljük „Csokonai V. Mihály bucsuzó beszéde” című közleményt, mely eddig csak egyes részletekben volt ismeretes. Tartalom: Ignótus Huszezer korona, Lengyel Géza Székely Bertalan, Babits Mihály Versek, Ambrus Zoltán Tolsztoj és kritikái (harmadik közlemény), Feleky Géza Az új Hauptmann, Mórincz Zsigmond Az isten háta mögött (regény IV.), Bán Ferenc A véres szoba (novella), Oláh Gábor Csokonait kicsapják, Csokonai V. Mihály bucsuzó beszéde, Hatvany Lajos Egy kortárs Csokonairól, Dombay Márton feljegyzéseiből, Szilágyi Géza Versek, Mórincz Zsig-

Az előkelő hölgyközönség figyelmébe ajánlom
modern előnyomdámát és kézimunka-üzletemet. Szentanna-utca 1. szám
Thalhammer Hermine.

mond Lábnymok a porban (novella), Bán Ferenc Szerdától szombatig (regény VIII.), Ady Endre Az örökké elváltak, vers. — Függyelő: Tersánszky Józsi Jenő: Kaffka Margit: Csenedes válságok, Babits Mihály Az igazság Gyulai Pálról, Karinthy Frigyes Bródy Sándor: A medikus. Bán Ferenc A köfalon túl, Turóczy József Földi János költeményei, Tersánszky Józsi Jenő, Femes Beck Vilmos, Berényi Róbert Pór Bertalan kiállítás a Könyves Kálmán-ban. Bálint Aladár Szinnyei Merse Pál mérlege, Hatvany Lajos Tisza István a majálisról, Bálint Aladár Pogány Villy rajzai, Bálint Aladár A Wiener Concertverein két estéje, Nagy Lajos The boxing match. Helyreigazítás. A Nyugat fómunkatársai: Ady Endre, Ambrus Zoltán, Babits Mihály, Halász Imre, Hatvany Lajos, Móricz Zsigmond. A Nyugat előfizetési ára egész évre 20 korona, félévre 10 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V. Mérleg-utca 9. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

A debreceni Szabad-Iskolából.

Pap Károly dr. előadása a honfoglaló magyarok műveltségéről.

Pap Károly dr., a debreceni főiskola bölcsészeti szakán a magyar irodalomtörténet tanára tartott tegnap este szép előadást nagyszámú közönség előtt a Szabad Iskolában a honfoglaló magyarok műveltségéről.

Először is szólt a magyarság eredetéről és őshazájáról, kapcsolatban vándorlásaik főbb állomásairól s azokról a fontos kulturális hatásokról, amelyeket a közelükben lakó vagy velük érintkező művelt népektől: a perzsáktól, araboktól, görögöktől stb. kaptak. Ekkor tért azután rá állami és hadi szervezetük rajzára, erősen hangsúlyozva, hogy amidőn őseink a mai hazájokba bejöttek, már mint fajilag kialakult s a kultúra bizonyos fokán álló nép szerepel. Az idegen elemeket magába olvasztotta s politikailag, nyelvileg egységes nemzeté lett, de még mindig az ősi törzsi és családi beosztás szerint élt. Hét ilyen törzset alkototta a nemzetet, amelyhez nyolcadikul a Kabar járult s ami először nyírálta meg a nagy nomád szabadságot, az az egyre fokozódó, komoly harci életük volt, midőn mind jobban kellett tömörülniök s a család és a nemzetség fők felett a közös vezér hatalma emelkedett ki.

Természetesen a fejedelemség megalakulása nem maradt egyedüli jelenség, hanem újabb tényezők és organumok megteremtését tette szükségessé, vagyis oldalán több méltóság alakult. (A Csila, Gyula, Horka.) A nemzet pedig elsősorban katona nemzet s a kormány legfőbb feladata első sorban katonai, aminthogy a hadviselés volt őseink nemcsak köz, hanem mintegy szellemi életének is középpontja.

Itt aztán részletesen ismertette az előadó, főként a bizánci taktikusok (Bölcs Leó, Biborban született Konstantin) nyomán a honfoglaló magyarok hadi szervezetét, a melyben a roppant fegyver, éberség, bátorság játszik a főszerepet. Hogy hogyan türték a hideget és meleget, a fáradságot és a nélkülözéseket, mint lestek ki alkalmas időt a támadásra; csatarendjüket, pompás nyilas és lovas voltukat és hogy hogyan viselkedtek győzelem és vereség idején.

Ezek tüzetesebb tárgyalása után vetette föl sorra azokat a kérdéseket, amelyek egyfelől őseink faji típusára, másfelől ruházatára és fegyverzetére vonatkozik, mindvégig hangsúlyozván, hogy mind ebben tudományos hypothézisek, analogiák, hazai és külföldi írásbeli följegyzések és archaeologiai bizonyosságok alapján csakis valószínűleg szólhatunk. Végül az előrebocsátott tüzetes fejtegetéseket egy sereg (részben szines) vetített kép segítségével illusztrálta.

A közönség zajos tetszésnyilvánításokkal fogadta az előadót, aki a jövő órán, e hó 27-én őseink szellemi életének (nyelv, vallás, költészet) tárgyalásával fog foglalkozni.

A vasárnap sebesültjei

Véres verekedés.

Pihenést és nyugalmat jelent általában az emberiség számára a szent vasárnap ünnepe. Vannak azonban garázda, részeges emberek, akik a templombajárás és pihenés helyett inkább dorbézolnak, istent káromolják, ami még mindig nem volna olyan nagy baj, minthogy közben egymást is szurkálják, gyilkolják.

A legutóbbi vasárnapnak egész bünkrónikája van.

Az egyik a Homokkert-utcában történt és halálos sebesüléssel végződött. Buday András gazdaember az áldozat, akinek vendége érkezett és emiatt érzett örömeiben bort akart hozni a házhoz. Az egyik közeli korcsmába ment borért és ott találkozott a régi haragosával, Nagy Sándorral, akivel összeszólalkozott és tetlegességre került a sor, melynek eredményeként Nagy Sándor beleszurta a bicskáját Buday balszemébe, a mely azonnal kifolyt. A kés oly mélyen fúródott be a szemüregbe, hogy ezenkívül még belső sérüléseket is okozott. A szerencsétlen Buday Andrást eszméletlenül szállították a kórházba, ahol igen válságosnak tartják állapotát.

Rajcsa Ferenc és Kovács Lajos kömivesegédek a hősei a második számú verekedésnek. Kovács itt állapotban bandukolt az utcán, amikor Rajcsa Ferenc szaktársának Csillag-utca 12 szám alatti lakása elé ért. A két legény valami szerelmi história miatt összeszólalkozott, verekedett és alaposan megagyabugyálták egymást. Közben Kovács előrántotta a bicskáját és több helyen megszurta vele Rajcsa Ferencet.

Ugyancsak véres verekedés fejlődött ki nagy botrányok közepette a Hatvan-utcai Moszozs István és Szepesi Ferenc legények között, akik kölcsönösen megsebesítették egymást botokkal.

Mindegyik esetben a rendőrség alapos vizsgálatot indított, ámbár jobb lenne, ha nagyszámú őrjáratokkal és rendőrlégenyek kirendelése útján igyekeznének lehetőleg megelőzni a hasonló verekedéseket.

HIREK.

— A bankjavaslat részletes vitája. Budapesti táviratozza: Az országgyűlési pártok most tanácskoznak azon, hogy a bankjavaslat részletes tárgyalása során milyen taktikát kövessenek. A Kossuth-pártban azt hangoztatják, hogy a legélesebb obstrukciót indítják az ötödik szakasz ellen. A Justh-pártiak kijelentik, hogy nem obstruálnak, mert ők nem hívei a végnélküli vitának. Ma azt beszéltek a politikai körökben, hogy a Ház elnöksége a részletes tárgyalás során a bank-statumumnak csak azokat a szakaszait engedi külön tárgyalni, a melyek módosítva vannak, egyébként a statumok egész komplexumát együttesen tárgyalatja.

— Egy debreceni honvédszázados kiáltása. A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a király Syoss Miklós debreceni 3. honvédgyalogezredbeli századosnak a cs. és kir. kamarási méltóságot adományozta.

— Kossuth Ferenc nagybeteg. Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy Kossuth Ferenc állapotában rosszabbodás állott be. Barabás Béla tegnap meglátogatta a volt minisztert, aki azt mondta, hogy fél a tavasztól, hogy a levegőváltozás majd súlyosbitja a baját. A beteg állandóan lázas és nem igen tud aludni. Az orvosok konstatálták, hogy a csusz különösen a bal térden hatalmasodott el. Kossuthnak foly-

ton nagy fájdalmak vannak és állandóan nyugalomra van szüksége.

— A város csatornázása és a háztulajdonosok. A háztulajdonosokat tudvalevően városi szabályrendelet kötelezi arra, hogy a hol a főcsatornák készen vannak, azokban az utcákban építsék meg a házi csatlakozó csatornákat. A városi tanács mai üléséből felhívást intéz a háztulajdonosokhoz, hogy teljesítsék a szabályrendeletben előírt kötelezettségüket. Minden háztulajdonos azzal készíttetheti a csatornáját, akivel akarja, a szabályrendeletben föltüntetett méretek szerint. A házi csatornák készítésére vonatkozó kérvényeket a város mérnöki hivatalához kell benyújtani.

— Falk Imre meghalt. A debreceni kereskedő-világnak gyásza van: egyik legrégebbi kereskedő családjának tevékeny és közbecsülésben álló tagja, Falk Imre, Falk Lajos kereskedelmi és iparkamarai alelnök testvére halt meg. Falk Imre mintaképe volt az ernyedhetetlen szorgalmu alkotni és tenni tudó puritán jellemű kereskedőknek. Iskolai tanulmányainak elvégzése után azonnal a kereskedelmi pályára lépett. Előbb Budapestben, majd pedig Csehszlovákiában és más külföldi államokban szerzett gyakorlati képesítést s mikor hazajött, első állandó állomásul Kassán telepedett le. Itt nyitott egy nagy rövidáru kereskedés, majd a kilencvenes évek közepén, eladván üzletét, újból Debrecenbe, szülővárosába jött s itt alapított egy nagy rövidáru kereskedést, illetőleg átvette a Falk T. A. és fia cég előnyösen ismert üzletét. Később a kereskedelmi élet fárasztó liktetése gyengélkedővé tette és üzletét felosztotta. Még egy kevés ideig a Falk-féle kefégyárban dolgozott, mint egyik vezető-ember, később azután teljesen visszavonult. Az utóbbi időben súlyos bal eset érte, de később ebből is kilábadott, míg végre az éjszaka szívizélhűlésben kiszvenvedett. Temetése kedden délelőtt 10 óra kor lesz a József kir. herceg-u. 20 sz. alól. A mélyen sujtott család a gyászszertől a következő értesítést adta ki:

Mély fájdalommal tudatjuk az összes rokonság nevében, hogy a legjobb testvér, sógor és rokon, Falk Imre folyó hó 19-én munkás életének 57-ik évében, hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. A megboldogult hült tetemei folyó hó 21-én kedden délelőtt 10 órakor a József kir. herceg-utca 20. sz. alatti lakásból fognak örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonnainkat, valamint az elhunyt jó barátait, ismerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Debrecen, 1911. február hó 19-én. Emlékét áldjuk! Testvérei: özv. Kohn Józsefné, született Falk Gusztina gyermekeivel és unokáival. Falk Lajos gyermekeivel, özv. Rosenberg Ignácné, szül. Falk Matilda gyermekeivel és unokáival. Sógora: Czukekr Hermann és gyermekei. Sógornői: özv. Falk Károlyné szül. Riesz Henriette gyermekeivel, özv. Falk Ottóné szül. Braun Szidónia gyermekeivel, özv. Falk Arminé szül. Spitz Róza gyermekeivel. Nagynénje: özv. Falk Adolfiné szül. Deutsch Berta gyermekeivel és unokáival.

— Új bankigazgató. A Néptakarékpénztár mint szövetkezet igazgatósága, az intézet új igazgatójává egyhangulag Takács Samut, a kereskedők és iparosok hitelszövetkezet főkönyvelőjét választotta meg.

— Foltogtatják a debreceni színházat. A tüzvizsgáló bizottság jelentést tett ma a tanácsnak arról a türrhetetlen állapotról, melyet néhány nappal ezelőt megjelent cikkünkben szóvá tettünk, hogy tudniillik a színházi közönsége nagy mértékben veszélyeztetve van a színpadról leáradó hidegség miatt. Azt javasolja a bizottság, hogy a helyzeten való változtatás céljából a melegítő csövek fölé olyan vasrácsokat helyezzenek az eddigi deszkák helyett, mint amilyenek a földszinten is vannak. Ezek a vasrácsok könnyen átbocsátják a meleget, ami a deszkáról éppen nem mondható el. A javaslatot a tanács elfogadta és

Csatornázásokat legzakyszerűbben és legolcsóbban vállal
Lukács Vilmos és Testvére Debreczen, Hatvan-utca 5. szám.

együttal azt is elhatározták, hogy a ruhatár két oldalán a mellélépcsőkre ajtót vágnak a borzasztó tolongás elkerülése végett.

— **Elhunyt kuriai bíró.** Budapesti tudósi-pesti tudósítónk táviratozza, hogy Tóth Gerő nyugalmazott kuriai bíró ma 79 éves korában meghalt. Tóth Gerő egyike volt a magyar bírói kar legkitünőbb tagjainak és működéséhez számos nevezetes bűnügy fűződik. Ő vizsgálta a Majláth György országbíró gyilkosainak büntetését s ő referálta a Kuria előtt a Husz Ábrahám fölött hozott esküdtbírói ítéletet.

— **A villamos telep kibővítése.** A villamos vasút létesítése folytán szükségessé vált a telep kibővítése. Erre vonatkozólag a pályázatok január 23-án érkeztek a város-hoz, amelyeket áttanulmányozás céljából kiadtak Debreczeni Jenő gázgyári igazgatónak. A mai tanácsülésen ismertette az igazgató a pályatervet, amelyeknek összehasonlítása majdnem lehetetlen, mert az egységárak teljesen elütő alapokon vannak számításba véve. Ezért arra kérte a tanácsot Debreczeni Jenő, hogy hatalmazza őt meg az ajánlattevőkkel való egységes tárgyalásra, amely tárgyalások kapcsán fel fogja hívni az egyes vállalatokat az egységes alapon való ajánlattételre. Ennek eredményéről aztán részletesen be fog számolni. A tanács ez értelemben határozott.

— **Felolvasó-estély a kollégiumban.** A főiskolai Magyar Irodalmi Társulat a hagyományos szokáshoz híven, az idei szezonban első felolvasó estélyét e hó 25-én délután 5 órakor rendezte a főiskolai díszteremben. Az estély műsora:

1. Erkel Ferenc: Nyitány, előadja a ref. tanítóképző intézet zenekara Szücs Gergely vezetésével.

2. Elnöki megnyitó, tartja Herbály Gyula tanárjelölt, a M. I. T. elnöke.

3. Bíró Panna, írta Szerdahelyi Aladár, előadja Borsy István bölcsészethallgató, a M. I. T. titkára.

4. Felolvasás, tartja Vándor Iván író, a Csokonai-kör tagja.

5. Magyar dalok, éneklé Török Levente joghallgató, zongorán kíséri Fleischer Erzsike k. a. bölcsészethallgató.

6. Költemények, írta és felolvassa Györök József hittanhallgató, a Főiskolai Lapok szerkesztője.

7. Mikszáth Kálmán: A legmodernebb párbaj. Előadja Boruzs Lajos hittanhallgató.

8. Magyar nóták. Előadja a tanítóképző intézet zenekara Szücs Gergely vezetésével.

— **Halálozás.** Stenczel Lajos nyugalmazott vasuti főellenőr családját gyász érte. Stenczel Rózsika 28 éves korában meghalt. Temetése holnap, kedden délután 2 órakor lesz a Szent Anna-utcai gyászszertől.

— **Igazgató-választás.** A Debreczenvidéki Takarékpénztár mint szövetkezet az üresedésben levő igazgatói állásra pályázat mellőzésével egyhangulag Hoffer Sándort, a Néptakarékpénztár agilis igazgatóját választotta meg, aki új állását március 15-én fogja elfoglalni.

— **Emelkednek a tégláarak.** A munkárák folytonos emelkedésére való tekintettel a tanács mai ülésén elhatározta, hogy a tégláarakat emelni fogja ezenként két koronával. Egyben a nagy szükséglet folytán még egy körkemencét álltanak fel és a különféle szabadalomtulajdonosokkal való tárgyalások eszközése céljából kiküldték Acél Géza főmérnököt, aki az eredményről annak idején jelentést fog tenni.

— **Az izr. ijjak dalköre Nyiregyházán.** Debrecen legfiatalabb, de az első nagysikerű dalest után itélve, a többiekkel szemben versenyképes dalegylete március 5-én Nyiregyházán tart fényes műsoru dalestélyt, az ottani dal- és zenebarátok meghívása folytán. Mindenesetre nagyon szép dolog, hogy egy alig három hónapos életű dalegylet oly jó hirre tett szert, hogy immár a szomszéd városok is melegen érdeklődnek iránta. Ennek a ritka sikernek főleg az a nyitja, hogy a dalkör egészen sajátos, különálló csapá-

son halad: a régi héber templomi s egyházi dalirodalom elfelejtett termékeit akarja kiadni a feledés sirjából; ez az egyházi dalköltészet pedig eddig nem sejtett kincseket rejtett. Ugy halljuk, hogy a nyiregyházai koncertre, melyet a Korona dísztermében tart meg a dalkör, Debrecenből is számosan rándulnak át.

— **Köszönetnyilvánítás.** Özvegy Hauer Bertalanné úgy a maga, mint az egész rokonság nevében hálás köszönetének ad ez-uton kifejezést egész Debrecen város közönségének, valamint mindazoknak, akik felejthetetlen és forrón szeretett férje, az érdemekben oly gazdag Hauer Bertalannak elhalálozása alkalmából részvétüknek bármily formában kifejezést adtak azért, hogy pótolhatatlan gyászukat és fájdalmukat együttérzésükkel enyhíteni igyekeztek.

— **A vasárnapi országos birkozó verseny.** Rendkívül nagy sikerrel, előkelő, fényes közönség jelenlétében folyt le vasárnap délután a Bika-szálló dísztermében a Debreczeni Tornaegyesület országos birkozó versenye. A versenyben nagy számmal résztvevők négy csoportban birkoztak. A pehelysúlyúak csoportjában Márton az MTK. tagja Barabást és Dulint az eddigi bajnokokat. A könnyűsúlyúak közt Orosz Miklós nyerte el az első és Orosz Dezső (DTE.) a második díjat. A középsúlyú győztese a Munkás Testező kiváló képességű birkozója a hamburgi Szottmann lett. A nehézsúlyban első, Magyar ország többszörös birkozó bajnoka, Előd József lett, aki hatalmas erejű ellenfelét, Pető Pált, Magyarország súlyemelő bajnokát 18 percig tartó gyönyörű küzdelem után fektette két vállra.

— **Ujabb adományok Báthorynének.** A mai napon a következő újabb adományok érkeztek szerkesztőségünkbe özv. Báthoryné s tiz gyermeke számára. Brunner Endre, özv. Füöp Józsefné, Fülöp Jánosné egy-egy, Jancsó József pedig két koronával járultak hozzá a rettenetes nyomor enyhítéséhez.

— **Egy béka miatt egy emberélet.** A múlt év szeptember 6-án Kiss Imre huszonkét éves nádudvari születésű parasztleány Tóth János szolgatársával trágyát hordott a tanyán. Tóth János munkaközben egy békát talált, azt vasvillájára szurta és a villával Kiss Imre orra előtt hadonázott. Kiss Imre szintén vasvillát kapott fel, hogy leüssze a békát, azonban a villa Tóth János szemén keresztül annak agyvelejébe hatolt és megölte. Kiss Imre szándékos emberöléssel vádolva állott ma délelőtt a debreceni kir. törvényszék büntető tanácsa előtt. A vádlott határozottan tagadta, hogy ezt a cselekményt szándékosan tette, annál is inkább, mert Tóth Jánossal mindig jó barátságban volt. Sajnája, hogy a gyerekes játék ilyen szomorúan végződött. A törvényszék Kiss Imrét gondatlanságból okozott emberölés miatt ötven korona pénzbüntetésre ítélte a számos enyhítő körülményre tekintettel ezt a büntetést is felfüggesztette.

— **Nyilvános köszönet.** Freund Jenő dr. és Berger Mór urak 20—20 koronát, Heller József dr. ur pedig 15 koronát adományoztak páholy-jegyük átvétele lakalmával a Szabad Iskola céljaira, amely adományokért itt a nyilvánosság előtt is hálás köszönetemet fejezem ki a vezetőség nevében. Kovács Gábor dr., a Szabad Iskola titkára.

— **A Royal nagyszálloda, étterem és kávéház tulajdonosnője, özv. Hauer Bertalanné tovább vezeti a Hauer Bertalan által oly kitünően vezetett és felvirágoztatott üzletet, melyben továbbra is épp oly pontos és figyelmes lesz a kiszolgálás, mint eddig volt. A tulajdonosnő veje, Deák Imre, mint üzletvezető, gondoskodni fog a legkitünőbb ételeknek és italoknak kiszolgálásáról, valamint a szálloda további kitünő hírnevének fentartásáról.**

— **Műlábak, kezek, fűzők és mindenemű orthopediai cikkek készítését és szakszerű javítását a legpontosabban és jutányos árban eszközli Schön Sándor keztyű-, kötyszer- és orvosi műszertára Debreczen, Piac-utca 12. (Stencinger-ház.)**

— **Tanonc, nyomdász, felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49.**

Debreczenvidéki Takarékpénztár

m. sz.

Placz-u. 32. (volt Szedlák-ház.)

Olcsó és kis részletekben visszafizethető kölcsönök ad.

Takarékbetéteket a legmagasabb kamatozás mellett elfogad.

— „Előnyös kelegye“ és „Uj bevásárlási rendszer“ című könyvecskéket saját érdekében kérje Kardos László üzletében, Kossuth-u. 9. sz.

— **Leltározás alkalmával kislejtett áruk, u. m. gyermekjátékok, háztartási cikkek és dísz tárgyak egyenként vagy egy tömegben is** rendkívül olcsó árban eladó Mentze Henrik áruházában Kossuth-utca 4.

— **Lampiónok legolcsóbb árban kaphatók** Thaisz papírnemű áruházában.

— **Segéd munkás felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában.**

Olcsó

könnyen visszafizethető kölcsönök

ad a

Debreczeni Takarékpénztár szövetkezet
Csapó-u. 19. sz. (Knoll-ház.)

Saját termésű

Sesta kerti bor

1908. évi termés

hordó számra eladó.

Értekezhetni

Mayer Jenő és Béla cégégnél
Placz-u. 31. szám.

Dr. Fehér Mór

ügyvédi irodáját

Debreczen, Placz u. 71. szám alatt
(Schwarz Vilmos butorgyáros házában)

megnyitotta.

KÖZGAZDASÁG.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos táviratú jelenlétében

Budapest, 1911. február 20.

Készáru 5—10 mapasabb.

1911. októberi buza . . . 11.04—05

1911. áprilisi buza . . . 11.77—78

1911. májusi buza . . . ————

1911. áprilisi rozs . . . 8.27—28

1910. májusi rozs . . . ————

1910. októberi rozs . . . ————

1910. októberi zab . . . ————

1911. áprilisi zab . . . 8.64—65

1911. májusi tengeri . . . 5.74—75

1910. szept. tengeri . . . ————

1910. apr. tengeri . . . ————

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy férjem elhunytá következtében **É. Ill. József** urat, czégtársamul vévén, 21 év óta fennálló temetkezési vállalatunkat **Farkó M. Pódot, öz. Dankó Bóláné és Társ.** a bejegyzett czég alatt fogom ezentul folytatni.

A legfigyelmesebb kiszolgálásról biztosíthatom a mélyen tisztelt közönséget s miután vállalatom újabb berendezései a legkényesebb igényeket is kielégítik, kérem szives bizalmukkal vállalatunkat megtisztelni.

Kívánságra a fizetési határidők megállapításánál a legmesszebbmenő méltányossági feltételeket fogom szem előtt tartani.

Temetéseket két fogatú holtasokkal negyven koronától kezdve vállalunk.

Kiváló tisztelettel

öz. Dankó Bóláné.

Regény-csarnok.

A nyomoruság iskolája.

(Folytatás.)

— Te kétszer annyit dolgozol, mint én; ez így nem maradhat. Nem méltányos, hogy te tarts el minket, engem és menyasszonyomat.

Vili nem felel arra. Ő is tudja, hogy ez így tovább nem maradhat... Nem!... Nem maradhat!... Szomorúan megszorítja barátja kezét és igéri, hogy külön lakást keres magának nemsokára.

Hangja elful s Miklósnak úgy tűnik föl, mintha ez az ember mindjárt zokogásra fakadna. Egy darabig bámulva nézi őt Tátrai Miklós, aztán vállára teszi kezét s nevetve mendja neki:

— Hiszen azért jó barátok maradunk, Vili.

Vili most már csakugyan zokogásra fakad.

Miklós meglepetve nézi. Mélyen meghatja őt e ragaszkodás jele; fölmerül lélkében az együtt töltött három év, a jó sorsban, balsorsban, örömben és bubánatban együtt töltött három év, ő is úgy érzi most, mintha lélekének fele szakadna el a jó baráttal, mintha szörnyű magányosan maradna egyszerre, a mint e régi társ elhagyja. Nyakába borul Vili s megöleli őt.

— Maradj hát, ha oly zokon esik neked az elválás, maradj... Hiszen hiába tagadom, nekem is fájna.

— Nem, nem, Miklós, el kell válnunk, — felel Vili szomorúan.

— De hát hallgass rám, nem akartalak megbántani, — engeszteli Miklós.

De Vili csak amellett marad, hogy el kell válniok. Barátjának e makacssága roszul esik Miklósnak, de nem marasztalja őt tovább, mint e régi társ elhagyja. Nyakába borul Vili hogy holnap reggel már elmegy és rakosgatni kezdi csekély holmiját a kis kopott bőrládába, akkor fogja meg Miklós barátja kezét.

— Hát csakugyan el akarsz hagyni Vili? — szól hozzá szemrehányón. — Soha sem hittem volna, hogy egy szóért úgy megnehezted s hogy oly könnyen el tudjad hagyni régi barátodat.

Vili nagyon bus, nagyon levert, de most már nem fakad zokogásra; férfiasan megállja. Talán azért is, mert több szem néz? Meglehet, igyekszik mindenkép erősnek és férfiasnak mutatni magát.

Megszorítja barátja kezét. Nem neheztesz, nem, hiszen Miklós mindig oly jó volt hozzá. Hálátlan volna, ha valaha elfelejtene, hogy mikor betegem feküdt...

— Hagyd el ezt, — szakítja félbe Miklós. — Ha igazán szeretsz, hát mutasd meg, maradj velem. Lásd, még egyszer bocsánatot kérek tőled, ha megbántottalak. Ne félj, soha sem történik az többé.

Vili egyre szorongatja barátja kezét. Látzik, hogy bizony neki is nagyon nehezére esik ez az elválás; de el kell válniok. El.

(Folyt. köv.)

NYILTTER.

Szoptató anyák

uj erőt lelnek a SCOTT-féle Emulsió-ban úgy maguknak, mint a kis babának. Anyusnak több és jobb a teje, a bábé viszont rózsás lesz és friss, mint az élet. Ön szeretni fogja az izét és gyomrát nem terheli meg vele. Mitöb: a

Az Emulsió vételénél a SCOTT-féle előjárás védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni. Utánzatoktól óvakodjunk.

SCOTT-féle Emulsió

lényegileg sokkal hatékonyabb, mint a közönséges csukamájolaj. Hirneves tanárok és orvosok szivesen ajánlják. Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerárban.

A debreczeni izr. szent-egylet (Chevra-Kadisa) előjárásága mély fájdalommal jelenti, hogy az egylet érdemes tagja

Falk Imre ur

életének 57-ik évében 1911. évi február hó 19-én jobblétre szenderült.

A megboldogult hült tetemei 1911. évi február hó 21-én délelőtt 10 órakor fognak a József kir. herczeg-u. 20. sz. gyászházból az izr. temetőbe örök nyugalomra kísértetni, mely kíséretéhez való csatlakozásra az egyleti tagok tisztelettel felkérnek.

Debreczen, 1911. febr. hó 20-án.

Az izr. szent-egylet előjárásága.

Indiai fogasepp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti, ára 0 fillér.

Tyuksem irtó, 2-3 nap alatt minden borkeményedést megszüntet, ára 70 fillér.

Fagybakssam, a legerősebb fagyot és az ezzel járó viszketegséget azonnal megszüntet, ára 70 fillér.

A feniék e-akís a

Balás Ödön utóda

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez“ címzett gyógyszerárban

DEBRECZEN, Csapó utca 18. sz alatt kaphatók.

Ne vegyetek

mást

Köhhögés

rekedtség katharrus, elnyálkásodás gőros és számarhurut ellen, mint a finom izü

KAISER-féle mell-karamellákat a 3 fenyővel.

5900 közjegyzőileg igazolt bizonyítvány erről, kezeskednek az eredményért.

Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 60 fillér. Kapható: Mihalovits J., Muraközy László, Grósz Nagy Ferencz, Mauthner Alfréd gyógyszerészeknél, Josa és Jóna droguerijában. Ujfehértón Trón Gyula, Páspökkladányban Harsányi Lajos, Ér-Mihályfalván Mátrai Ákos gy. gyszertárában.

Üzlethelyiséget

keres forgalmas helyen

gépgyár.

Ajánlatok ár megjelölésével „Motor“ jelige alatt a kiadóhivatalba.

Üzleti könyvek,

mert azok árusításával teljesen felhagyunk,

igen olcsón

kaphatók.

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában

Piac-utca 49.

Különféle kisebb gépkerék,

transmissió, egy nagyobb

lendkerék, jókarban levő

gázluszterek és gázcsövek

olcsón eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Betöltendő.

Kézimunkás és tanuló leányok felvétetnek fizetéssel Goldstein Karolinnál.

Gyakornokot keres azonnali belépésre a Központi Bank mint Szövetkezet Debreczenben.

Keresek egy kereskedelmi végzett kisasszonyt, ki jól ír és gyorsan számol, pénztári kezeléshez. «Jó fizetés» jellegre saját kezű ajánlatot kérek. Németül tudók előnyben részesülnek.

Tanonc, nyomdász, felvétetik a Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

Simonyi-ut 10. számú háznál gyermektelen házaspár házmesternek felvétetik.

Telekkönyvvezetői, bírósági végrehajtói vizsgával és hosszabb irodai gyakorlattal bíró 32 éves, családost ember irodai vagy más alkalmazást keres. Czim a kiadóba.

Keresek egy jó rendes szakácsnét uri házhoz, ahol jó helye lesz. Czim a kiadóba.

Adás-vétel.

Egy teljesen új női téli kabát eladó Miklós-utca 10. szám alatt.

Három drb Erzsébet-gózzalmi részvény olcsón eladó. Névértéke 200 korona. Deutsch Ignác Piac-utca 51.

Két igen szép függő lámpa és egy sparhét eladó, József kir. herczeg u. 21. sz.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbavásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

A Bocskai-kertben egy nyilas szőlő eladó. Czim a kiadóban.

Eladó egy husvágó asztal, hentesnek vagy mészárosnak igee alkalmas. Cim a kiadóba.

Borezet házilag készült kapható. Czim a kiadóba.

Makkulatur papiro kapható Piac-utca 49. szám alatt az emeleten.

Olajos hordók kaphatók Piac-utca 49. sz. alatt a keresztépületben.

Asztalozoknak való új deszka eladó. Czim a kiadóba.

Jó karban levő majdnem új íróasztalt keresek megvételre. Ajánlat «Vevő» jellegre a kiadóba.

Mindennemű óra és ékszer különlegességek nagyválasztékban
Schiffmann Mór
Hunyadi-u. 14. sz. óras és ékszer üzletében legolcsóbban szerezhetők be.
Óra javításokat kiváló gondnal eszközöl.

Lakás.

Két szobás lakás, mellékhelyiségekkel május 1-re kerestetik. Czim a kiadóba.

Csapat-utca 3. szám alatt egy tágas bolti helyiség bármely célra azonnal kiadó. Értekezhetni Hatvan-utca 63. a tulajdonosnál.

Egy műhely és szoba kiadó Széchenyi-utca 44. szám alatt.

Egy különbejáratu, csinosan butorozott szoba előszobával együtt kiadó Széchenyi-utca 14. Értekezhetni a közép épületben.

3 szobás szép lakás mellékhelyiségekkel kiadó Külsővásártér 5. sz. Esetleg csak 2 szoba a mellékhelyiségekkel.

Keresek májustól augusztusig egy vagy két szobás lakást konyhával együtt. Czim a kiadóba.

Egy különbejáratu butorozott szobát keresek lehetőleg azonnal. Czim a kiadóba.

Legdivatosabb

Férfi ruhákat készít

40-50 koronálg

Fettmann Sándor

Budapesti férfi szabó Debreczen, Sas-u. 4.

Külömféle.

28 krajcárért fejel férfi vagy női harisnyát Benyás Emil villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debreczen, Tisza-palota.

Műanyag és fogsorokat készít Magyar fogműterme Szent-Anna-u. 5.

Welsz Ferencz épület és mű-butor asztalos
József-kir.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsősorban kivételben, mérsékelt árban.

Ügyes fehérmű varró nő házakhoz ajánlkozik, esetleg munkát otthonra is elvállal. Czim a kiadóhivatalban.

Csakis hálgyeknek való! A szép kalapokhoz, hogy azokat kellőképen megőrizhessük, feltétlenül használjuk a Debreczeni Bőrönd gyárban Piac-utca 47. szám alatt készült dobozokat, melyek minden nagyságban kaphatók, amellet csinosak és zárral vannak ellátva.

Miklós Emil

tűzifakereskedő

Debreczen, József kir. h.-u. 58.

Pontos kimérésben házhoz szállít

elsőrendű száraz tűzifát

waggon, öl és mm.-ként.

Megrendelések telefon száma 733.

Kunsertés pora

(óvyszer.)

Próbálja meg! — 20 perozenttel megúszza a vérszt.

Disznója mindég egészséges, ellentálló lesz.

Non plus ultra.

Már az András napi mslacozoknak kezdeni kell adni, hogy a tavaszi s nyári betegségek el ne vigyék.

Ajánló információt ad: Nagy Lajos, Gombos, Kuczik, Gyarmati Vegkereskedő, Némethy L. stb. részben nagyhiataló urak Debreczenben, Szádeczky László urad, intéző ur Boczonád (Heres m.) gróf Zichy Géza tetéleni, Gosztonyi Kálmáné Pa Alatkai, gróf Bánffy Dénes Sznagyfalusi, Mihalovits theszovádi Pálffy Dénes takcsfalvi, Csepő István Pa Istvántelki (u. p. Földes) Balogh Tihamér Szentkozmai, (up. Ber.-vifalu) Elek Dezső Demcseri, gróf, Degenfeld József, Csomaköz, Homokitág, Peléi, Ugron Alos, Ugron Zoltán, fiatalvi stb. uradalmi. Nagytiszt. Dr. Balthazár Lezsó ref. esperes ur Hbőszörmény, Nt. Rácz Lajos ref. lelkész ur Micske, Ittész Lovischek Mihály Karász, N. Szűcs László ref. lelkész Osatár, Pospiss Géza föld. ur Pa Kettős (u. p. Mező-Sas) s Békés vmegyének majdnem minden nagy és kisbirtokosa.

Számítalan elismerő levél!

Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár Tóth Béla utóda Kubek gyógyszerésznél (Tisza-palota) és Jóna Jóna drogeriájában. 1 do. oz 2 korona.

Figyelmeztetés: Ne tessék ezt holmi vásári portékával os zetéveszten, bár nem állítom, hogy ezzel a sertésvész problémája meg van oldva, de a hirdetett avindlik közt, egyedül bír komoly gyógyértékkel mit aránylag kis hirdetésrel elért elterjedtsége bizonyít legjobban.

Tube 70 fill. és 1 K 20 fill.

Ideális, zsirmentes bőrpoló szer.

A bőrt ellentálló képessé és bársonysimává teszi.

Nélkülözhetetlen hideg időkben, hegyi és tengeri utakon.

Kitűnő szer a bőr felpattagzása ellen. — Mindenütt kapható.

Georg Dralle, Hamburg és Bodenbach a E.

„Gyöngyvirág Crème“

az arokrómeok gyöngye!

Szeplő, májoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Simává, lehérré és ádvé teszi az arobort! Sem higányt, sem olmot nem tartalmaz. A nappalra való krème nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tegely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerárban, DEBRECZEN.